

Oglasnik

lavantinske škofije.

Vsebina. 12. Za postni čas: razgled po svetu in pogled v naše srce. — 13. Postna postava za leto 1924. — 14. XIII. Anniversarium Consecrationis Celsiss. ac Reverendiss. Antistitis nostri Andreae. — 15. Mariborska in ljubljanska oblast. — 16. Cena „Oglasnika“.

12.

Za postni čas: razgled po svetu in pogled v naše srce.

ANDREJ,

po usmiljenju božjem in milosti apostolskega sedeža škof lavantinski, apostolski administrator v Slovenski Krajini in v Mežiški dolini,

vsem svojim dragim duhovnikom in ljubim vernikom izroča nadpastirski pozdrav in blagoslov v Gospodu našem Jezusu Kristusu.

Preljubi verniki!

Vse ima svoj čas in vse pod nebom preide ob svoji dobi. Je čas rojstva in čas smrti; je čas, da se sadi in čas, da se vsajeno izruje... Je čas podirati in čas zidati... čas jokati se in čas smejati se, čas žalovati in čas plesati... Je čas parati in čas šivati, čas molčati in čas govoriti; čas ljubezni in čas sovraštva, čas vojke in čas miru. (Prid. 3, 1—8). S temi iz življenja povzetimi besedami opisuje mogočni pridigar stare zaveze, kralj Salomon minljivost in izpremembo vseh zemeljskih stvari in vseh človeških dogodkov.

Na to minljivost in izpremembo v našem življenju moram tudi jaz Vas vse, dragi moji, najprej opozoriti. Minul je predpustni čas, v katerem se po navadi godé razveseljevanja in družabne veselice, čas, v katerem dostikrat verniki čez mero rajajo in se radujejo, kakor bi bilo vse to edini namen človeški.

A to je minulo. Začeli pa smo resnobni čas štiridesetdanskega posta. Zato je potrebno, da se zamislimo v ozbiljne resnice naše svete vere, da razmišljamo o našem zadnjem cilju življenja, o našem poslednjem namenu na svetu. Glejte, sedaj je prijeten čas, sedaj so dnevi zveličanja! (II. Kor. 6, 2). S temi

besedami apostola narodov Vas vabim, da v duhu pogledate okrog sebe po svetu in se iznova prepričate, da sedanje življenje ni naš poslednji namen, ampak le pot, po katerem v večnost romamo, da je torej nevarno se na svet vezati, ker apostol Janez pravi: Svet preide, in njegovo poželenje, kdor pa stori voljo božjo, ostane vekomaj (I. Jan. 2, 17).

Poslušajte me torej potrpežljivo, ko pred Vašim dušnim očesom razgrnem podobo sveta, kakor nam ga slika ljubljenec Jezusa Kristusa apostol ljubezni sv. Janez. Potem bomo pa skupno pogledali v svoje srce in s prorokom Izaijem klicali: Premislil bom vsa svoja leta v žalosti svoje duše (38, 15).

I.

Še v tistem stoletju, ko je bil rojen naš Zveličar, je pisal sv. apostol Janez (I. Jan. 2, 15 nsl.) prvim kristjanom takole: Otročiči, ne ljubite sveta, ne tega, kar je na svetu. Če kdo ljubi svet, ni ljubezni Očetove v njem: Zakaj vse, kar je na svetu: poželenje mesa in poželenje oči in življenja napuh, ni iz Očeta, temveč je iz sveta. In svet preide in poželenje njegovo. Kdor pa dela voljo božjo, ostane ve-

koma j. Človek bi mislil, da se je svet v devetnajstih stoletjih kaj na boljše obrnil, kaj izpremenil, toda če pogledamo le nekoliko okrog sebe, nam bo jasno, da bi dandanes vsak pridigar smel iti z omenjeno besedo sv. Janeza od hiše do hiše, od sela do sela, od mesta do mesta in malokdo bi se našel, ki bi z dobro vestjo smel pripoznati, da ga ta ostra pridiga Janezova ne zadene. Le pogledjmo stvári bolj globoko do dna, premisljmo najprej poželenje mesa.

1. Predno je šel očak Noe v ladjo, ki si jo je stesal na božje povelje, je bilo človeštvo tako globoko propadlo v mesenosti, da je Bog rekel: Potrebil bom človeka, katerega sem vstvaril, z zemlje. In zgodilo se je, da je prišel nad zemljo vesoljni potop, ki je uničil vse človeštvo razen Noeta in njegove rodbine. To je neovrgljiv dokaz, kako Bog sovraži greh, ki je posledica poželenja mesa. In danes? Kako je z nami po svetovni vojski? Oh, zdi se, da je do korenine zastrupljen človeški rod, da je izginila od nas vsa sramožljivost, ki je prva varhinja čistosti in nedolžnosti. Preljubi! Nikar ne mislite, da bom pred Vami odgrinjal zaveso, za katero se košati in pase mesena poželjivost, zaradi nedolžnih otrok ne bom niti z besedo namignil, katere so časne kazni, ki so posledice razgaljene mesenosti; ne bom Vas vodil po krajih, kjer ta greh na tem svetu že strašno pokoro dela. Samo en zgled iz starodavnih časov naj Vam navedem. Sodoma in Gomora sta bili dve mesti, lepi in rodovitni. Očaki izraelskega ljudstva so se z zadovoljnostjo nanju ozirali. Toda v njih je živelo ljudstvo, ki je streglo mesenemu poželenju. In Bog Pravični ju je porušil za kazen z ognjem in žveplom.

Predragi! Strah in groza me je pred razuzdanostjo, ki se je razpasla med nami, odkar se je začela svetovna vojska. Kaj bi rekli naši umrli očetje in dedje, ko bi se danes povrnili na svoje domove, na svojo zemljo? Ah, oni, ki so bili tako ponosni na svoje slovensko poštenje, na moralni red v družini! Od sramu bi se v grobu obrnili, gledajoč razuzdanost in brezsravnost sedanjega rodu. A tudi meni, ko gledam od daleč vse to, kar nikakor ne sodi na beli dan, prihaja misel: Ali more pred sodbo neskončno pravičnega Boga to obstati? Preljubi! Lepo deželo Vam je dal Gospod Bog. Kruha in vina in skoro vsega, kar potrebujete, Vam vzraste iz nje. Ali ni dolžnost naša, da se za vse, kar smo sprejeli, Gospodu zahvaljujemo? Gotovo, mi poročete. Toda kje je hvaležnost, ki smo jo Bogu dolžni za vse, kar nam je dal? — Oh, razuzdanost, nesrečna **strast**, živalski nagoni in vse, kar spada k poželenju mesa pač ne morejo biti zahvala Bogu za njegove dobrote. — Dovolite, predragi, da pridodam še eno misel: Sodoma in Gomora sta bili tudi lepi deželi. Očesa patriarhov so se z veseljem in zadovoljnostjo nanji ozirala. Toda dandanes? Tam je leno žvepleno jezero in domačini in tujci se ga ogibljejo in če pridejo

blizu, se s studom proč obračajo. Kdor more to umeti, naj umè! —

2. A pojdimo za stopinjo dalje. Ozrimo se v poželenje oči. Kaj je to? Nič drugega, nego pretirana želja po bogastvu in zakladih sveta. Samo po sebi je umevno, da smo celo dolžni skrbeti za časni blagor, toda naša skrb ne sme biti pretirana, da bi se bogatili samo nekateri, ogromna večina pa bi pri najboljši volji ne mogla pridobiti si niti toliko, kolikor potrebuje za razne življenske potrebščine. Tako bi moralo biti. Ali že ob svetovni vojski, zlasti pa pozneje, je postalo vse drugače. Pojavili so se namreč ljudje, ki so hoteli obogateti v najkrajšem času. Ali po poštemem potu, ali nepoštemem, zato niso vprašali. Ljudstvo jim je dalo posebna imena in tako smo šele zadnji čas postali pozorni na razne verižnike, mešetarje, prekupčevalce, tihotapce in kar je še med nami imen sličnega pomena. Naravno je, da naše ljudstvo take ljudi obsoja, ker čuti, da so nasprotni njih dobrobiti. Nasprotni pa so tudi naši veri, ker so nasprotniki pravičnosti in krščanske ljubezni. To poželenje oči, ki se je javljalo v zgodovini človeštva skozi vsa stoletja, je bilo vsekdar nevarno družabnemu redu in družabni zadovoljnosti. To nam dokazuje povestnica vseh časov. A tudi posamniki, ki so gojili poželenje oči, niso v tem našli sreče. Kot neizpodbitno pričó tega izreka pa Vam navajam kralja Salomona. Kot Pridigar (2, 4 nsl) govori takole: Vršil sem velika dela; zidal sem si hiše in zasadil vinograde, napravil sem vrtove in sadóvnike in sem jih obsadil z mnogoterimi drevesi. In napravil sem si vodnjake, da bi močil log zelenečih dreves. Posestvoval sem hlapce in dekline in sem imel veliko družino, tudi goveda in velike črede ovac, več kot vsi, ki so bili pred menoj v Jeruzalemu. Nabral sem si srebra in zlata in premoženja kraljev in dežel... in presegal sem v premoženju vse, ki so bili pred menoj v Jeruzalemu. In vsega, kar so poželele moje oči, jim nisem nič odrekel in svojemu srcu nisem branil, da ne bi uživalo vseh sladnosti in se razveseljevalo nad rečmi, ki sem jih napravil. In to sem si mislil kot svoj delež, da uživam svoje prizadevanje. In ko sem se obrnil k vsem delom, ki so jih bile naredile moje roke, in k delom, v katerih sem se zastonj potil, sem videl vsem ničemurnost in duhomornost, in da pod solncem nič ne obstane. Preljubi! Torej tudi vse to samo od danes do jutri! Ali se izplača, da bi človek na to, kar trenutno naše oči veseli, navezoval svoje srce, da, svojo večno srečo? O, večno resnična je Gospodova beseda: Kaj pomaga človeku, če ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi (Mat. 16, 26)!

3. Oglejmo si naposled še tretje poželenje, ki gospodari po svetu in ga apostol imenuje napuh

življenja. Kaj je to? Nič drugega, nego hlepenje, poželenje, prizadevanje po raznih časteh in odlikah, ki veljavo, pripoznanje, hvalo prinašajo. Visoka služba, bleščeč naslov, pripoznanje učenosti, odlikovanje po umetnosti — vse to pozemskega človeka tako omreži, da mu srce samo za častjo in slavo hrepeni, pozabi pa na to, kar je nadzemskega, nadnaravnega, nebeškega. Saj je lepo in dopustno, hrepeneti po svojim zmožnostim primerni službi, častno je, kdor ima talente, da v vednosti vedno bolj napreduje, se v umetnosti vedno bolj usovršuje, toda to ne sme biti naš zadnji namen, naš poslednji cilj. A ravno napuh življenja od zadnjega cilja odvrta in človeka tako prevzame, da pozabi na večnost, na Boga in na to, kar je Zveličar učil, rekoč: *Le eno je potrebno, in kar je pobožni Kempčan na podlagi besedi kralja Salomona zapisal: Ničemurnost nad ničemurnost in vse je ničemurnost, razen Boga ljubiti in Njemu samemu služiti.*

Ko že govorimo o napuhu življenja, ne smemo prezreti neke vrste napuha, ki se bahato šopiri po svetu današnje dni. Rad priznam, da ga je več pri drugovercih kakor pri nas. Ali vendar moram resnici na ljubo ugotoviti, da se je ta napuh od vojske sem tudi v naših katoliških vrstah tako razpasel, da na pogubnost njegovo cerkveni služabnik mora opozarjati. Preljubi! Sedem svetih zakramentov je postavil naš Gospod Jezus Kristus, a nobenega ni svetovna vojska tako nemilo okrnila, kakor zakrament svetega zakona. Naši dedje in očetje so zvesto držali zakonsko zvezo po besedi Gospodovi: Kar je Bog združil, naj človek ne razdvaja (Mark. 10, 9). In dandanes? Koliko zakonov je strtih, koliko družin pokončanih, koliko nedolžnih otrok je zapuščenih in osirotelih! In morda mislite, da je vse to posledica vojske? Žal, moram priznati, da je premnogo zakonov uničenih prav po napuhu življenja, po razuzdanosti in samopašnosti moža ali žene. Z bridko žalostjo v srcu moram Vam potožiti, da ta napuh življenja, ki se navadno imenuje „razporoka“, ali pa samo „ločitev“ obsega tudi že naše kraje. Mož zapušča ženo, žena moža in tako živita vsak na svoje, otroci pa, ali so pri enem, ali pri drugem, ali pa pri nobenem. Tako se krši ali uničuje prva in najimunitnejša socialna naprava in podlaga vseh drugih družb na svetu. Tako se razdružuje človeška družba in take razporoke so, žal, suhe, trhle veje človeškega drevesa, ki ne prineso sadov ne Cerkvi, ne državi, ne družini. Kakšna pa je npravna škoda za te raztrgane družine! Mož pravzaprav nima več svojega doma, žena nima več svojega ognjišča in otroci pogosto nimajo ne doma, ne staršev in pogrešajo kakor modre roke očetove, tako tudi ljubeznivega materinega pogleda. In to gre za njimi celo življenje. Predragi! Kdor ima še na pravem kraju srce, bo vse poprej potrpel, predno razdere svojo družino. Sam Bog je zakon postavil v raju, sam Jezus Kristus ga je potrdil in v sveti zakra-

ment povišal v časni in večni blagor narodom in posamnikom. Ne teptajte torej, ne razdirajte, ne uničujte tega, kar je Bog združil! —

Današnji razgled po svetu nam je pokazal trojno gorjé, ki se zliva po človeški družbi iz poželenja mesa, poželenja oči in iz napuha življenja. Iz teh treh virov — bi rekel — izhaja največ gorja na svetu. In vendar se vedno najdejo ljudje, ki služijo temu maliku, pa ne marajo za pravega, živega Boga. Ali recimo, da bi človek vedno živel na svetu, potem bi mu ne zamerili, če bi potegnil s svetom in njegovim poželenjem. Sedaj pa, ko nam noben trenutek ni popolnoma gotov in bi morali biti vsak trenutek pripravljeni na odhod v večnost, se res ne izplača navezati srce na to, kar je minljivo, kar je le od danes na jutri ali pa še ne. Najdejo pa se tudi taki, ki, predrzno govoreč, zahtevajo, naj bi jim Bog poslal glas z onega sveta, glas iz večnosti, ki naj bi jim povedal, kaj in kako se godi zamrlim vernikom onstran groba. Nespametni in neverni! Tak božji glas iz večnosti smo že slišali. Sveti Duh sam nam kaže v knjigi Modrosti (5, 4 nsl.) kako se bodo pogubljeni nasproti pravičnim izražali v večnosti. Mi neumni — porečejo — smo njih življenje imeli za nespamet, in njih konec za nečast! Glej, kako so zdaj šteti med otroke božje in njih delež je med svetniki. Mitedaj smo zgrešili pot resnice in luč pravice nam ni svetila, in solnce spoznanja nam ni vzhajalo. Utrudili smo se na potu hudobije in pogubljenja in smo hodili potežavnih potih, za pot Gospodovo pa nismo vedeli. Kaj nam je oholost pomagala? Ali bahanje z blagom kaj nam je prineslo? Vse to je prešlo kakor senca, in kakor mimogredoč sel, in kakor ladja, ki po valujočem morju splava, da se ne najde, ko odide, njen sled... ali kakor ptica, ki po zraku leti... ali kakor puščica izstreljena v namerjeni kraj, da se ne zna kod je letela... Tako smo tudi mibili rojeni, in smo kmalu nehali biti in ne moremo pokazati nobenega znamenja čednosti, tem več v svoji hudobiji smo poginili. To je glas božji z onega sveta. Tako kličejo iz večnosti tisti, ki so svoje srce navezali na poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja.

II.

Vse bolj tiho, vse bolj mirno, vse bolj zbrano in premišljeno se razvija naše življenje ob štiridesetdanskem postu. Cerkev so bolj obiskane, razne postne pobožnosti se vršé, verniki bolj gledajo na svoje srce, na svojo dušo, kakor kdaj poprej ali kesneje med letom. V svojih mislih se poglobljajo v življenje in trpljenje našega Zveličarja. Gledajo ga v duhu gredočega proti Jeruzalemu, kjer ga čaka zadnja, najtežja naloga: trpljenje in smrt na lesu sv. križa v spravo za grehe

človeškega rodu, v odrešenje vseh grehov in kazni, ki jih je človeški rod za svoje grehe zaslužil. Pa še drug spomin, ljubi verniki, se nam vzbuja v srcu ob dnevih posta. Gledamo v duhu Kristusa, ki se na Sionski gori v Jeruzalemu poslavlja od svojih apostolov in postavi zakrament sv. Rešnjega Telesa v hrano in živež za večno življenje v prilog vsem tistim, ki se bodo udeleževali njegovega odrešenja na križu. Predragi verniki! Sveta katoliška Cerkev nas sicer vse leto vabi ob vsaki priliki, da se združimo z Jezusom v najsvetejšem zakramentu, posebno pa še o postnem času naša srca dviga k Jezusu in je za tiste, ki so bolj mlačni, postavila že pred stoletji zapoved, ki Vam je znana iz katekizma in se glasi: Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu, in o velikonočnem času sprejmi sveto Rešnje Telo! Zakaj Vam to omenjam? Ne zaradi pridnih, zvestih prijateljev Jezusovih, ki se vsako nedeljo ali morda še vsak dan bližajo mizi Gospodovi, ampak zaradi lenih, malomarnih kristjanov, ki se ogibajo cerkve in odlašajo z velikonočno spovedjo toliko časa, da velikonočni čas morda že mine. Mlačne in omahujoče torej bi rad izpodbudil, kakor je nekdanji apostol Pavel svoje rimske vernike, rekoč: (Rim. 13, 11) Bratje! Vemo, ura je že, da iz spanja vstanemo, zakaj zdaj je naše zveličanje bliže ko tedaj, ko smo vero sprejeli. Da, predragi moji, čim starejši smo, tem bolj se nam bliža čas, ko nas Gospod pokliče. In če se sedaj, ko imamo priliko, Jezusu odtegujemo, zanj nič ne maramo, skoro nikdar ne molimo, svetih zakramentov kar nič ne sprejemamo, oh, kaj bo s takimi! Ali jim ne poreče Gospod ob sodbi: Resnično, resnično Vam povem, da Vas ne poznam? (Mat. 25, 12). Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor pa mene zataji pred ljudmi, ga bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih (Mat. 10, 32—33). To je vzrok, zakaj je vsak dobri dušni pastir žalosten, silno otožen, ako opazi, da niso vsi njegovi župljani o velikonočnem času zvršili svoje dolžnosti. Oh, kaj bi dal Vaš škof, ko bi vedel, da so se vsi Lavantinci zvesto udeležili svete velikonočne večerje pred oltarjem Gospodovim! O, to bi bilo nebeško veselje, nebeški raj že tu na zemlji! Zato Vas milo prosim: bodite dobri otroci svoje matere svete Cerkve in približajte se najprej k spovednici, potem pa pred oltar! Bodite katoličani v dejanju in v resnici, ne pa samo po zunanje, ne le samo po krstni knjigi! Oh, poslušajte vsi proseči glas svojega nadpastirja in opravite svojo velikonočno dolžnost!

Izkušnja me je učila, da je najtežje pripraviti vernike na to, da opravijo dobro spoved. Z izpraševanjem vesti že še gre, saj v sili tudi izpovednik pomaga. Toda s kesanjem je težava, zlasti z nadnaravnim kesanjem. V tem pogledu bi Vam rad nekoliko po-

magal. Čujte! Sveti Karol Boromejski, ta močan steber svete katoliške Cerkve ob svoji dobi, je imel navado, da je vselej, predno se je izpovedal, v svojem duhu napravil štiri postaje. Najprej se je v duhu postavil na svojo bodočo gomilo, potem se je zamislil v peklo, potem v nebesa in naposled se je ustavil v duhu na gori Kalvariji in je tam premišljeval. To tudi vsak izmed Vas lahko stori. Kako premišljuje na posameznih postajah, o tem Vas še nekoliko poučim.

a) Najprej, preljubi moj, se zamisli v kraj, kjer boš, kakor upaš, kdaj po smrti počival. Na tej gomili rastejo cvetlice, ki so ti jih za slovo domači nasadili. Ali pa je morda že vse zarastlo in se tvoje počivališče več ne loči od druge zemlje. Tam torej boš počival. Pet pedí pod zemljo pa leži vse tvoje okostje, ki polagoma razpada; vse drugo so že črvi oglodali. Glej, to je tisto telo, ki v življenju ni imelo nikdar dosti strežbe, ki se je ničemurno negovalo, ničemurno oblačilo, ničemurno kretalo, da bi drugim ugajalo. — A kdo je to telo tako strašno izpremenil? — Smrt. — A kaj je smrt? — Smrt je sad greha. — Brez greha bi ne bilo smrti za človeka. — Greh je torej tista pošast, ki naposled človekovo telo tako strašno ognusi, ogrdi. Sedaj pa pomisli: ako greh že telo tako strašno oskruni, kako mora biti šele črna in nagnusna duša, tista duša, ki je pravzaprav grešila, tista duša v kateri greh počiva. — Kako oskuten pa naposled mora greh sam biti, ki tako puščobo in grdobijo v človeku napravi! Greh je, en sam greh je iz božjih angelov, tistih svetih, jasnih, dobrih božjih stvari povzročil pošastne, grde, zlobne vragove. Grdobija greha je tako velika, da je noben človek, tudi noben angel ne more docela doumeti — sam Bog vidi in pojmuje gnusobo greha. Sedaj pa ljubi vernik, vzdihni v svojem srcu: Oh, take nepopisno grde grehe sem mogel v svoji duši gojiti, toliko časa, brez kesanja, brez poboljšanja! — Moj Bog, kaj sem storil? Kdo me bo odvezal od teh prestrašnih hudobij? Od srca jih obžalujem. Potegni mi jih iz srca, o Bog! Spovedati se jih hočem in obljuditi trdno, da nikdar več v to dušno nesnago ne padem.

b) Nato, preljubi kristjan, stopi v duhu na drugo postajo in premišluj — pekél. Najprej si v spomin pokliči, kaj naš katekizem o peklu govori. Ta ti pravi: Pekel je kraj, kjer pogubljeni trpé večne kazni. Dalje vpraša: Kdo pride v pekél? — Odgovor: V pekél pride, kdor umrje v smrtnem grehu. Torej kdor umrje v smrtnem grehu, temu ni več pomagati. Vsi svetniki, vsi ljudje, vsi nebeški angeli, celo sam Bog, ki je neskončno pravičen, mu ne more več pomagati. Pa zamisli se še bolj globoko v peklenški prepád. Vidiš jih nesrečneže v strašnem trpljenju — v nepopisnih mukah — čuješ njih grozni jok in tulenje — čuješ njih škripanje z zobmi. Vprašaj pač enega izmed njih, kaj trpi. Odvrne ti: te muke so tako strašne, da se niti od daleka popisati ne dajo. Vprašaj, ga nadalje, koliko časa bo moral tako trpeti. Morda

eno uro? Že to bi bilo strašno, neznosno. Ali en dan, eno noč? Leto dni? Stotisoč let? Ah, ko mine toliko tisočletij, kot je zvezd na nebu, kot snežink pade po zimi — se muke zavrženih še nič ne bodo olajšale. Večnost je pač večnost. — Vprašaj naposled, zakaj zavrženi toliko trpe in odgovorili bodo: zaradi naših grehov. Torej zaradi takih grehov, ki si jih morda tudi ti storil, in nemara še več jih imaš na svoji vesti kakor marsikateri pogubljenec. — In naposled: kdo kaznuje s tako strašnimi kaznimi? Odgovor: Neskončno pravični Bog, ki nikogar ne kaznuje bolj, kot je zaslužil. Kako neizmerno razžaljenje mora biti torej greh, da ga Bog tako kruto kaznuje v peklju! — Premisli torej, ljubi kristjan, vsa svoja leta v žalosti svoje duše, da te kdaj božja dekla, blede smrt nepripravljenega ne pelje pred sodni stol božji. S skesanim srcem sedaj v postnem času napravi račun o svojem dosedanem življenju! Boljšega sveta Ti ne morem dati. —

c) Sedaj pa povzdigni svoje oči proti nebu. In najprej se vprašaj iz katekizma: Kaj so nebesa? — Odgovor: Nebesa so kraj, kjer angeli in svetniki uživajo večno veselje. Kdo pride v nebesa? V nebesa pride, kdor je umrl v milosti božji in je zadostil za grehe, ki jih je morda storil. — Misli si, ljubi moj, vse, kar je na svetu lepega, dragocenega, veličanstvenega, misli si vse to na enem kraju zbrano in porazstavljeno, vse to je proti nebeški krasoti kakor brleča luč proti žarečemu solncu. Misli si vse veselje, kolikor ga je kdaj človeško srce moglo občutiti, v primeri z nebeškim veseljem je vse to kakor droben pesek proti nebatičnemu gorovju. In naposled — vse pozemsko veselje mine, nebeška radost, nebeški sijaj pa ostane vekomaj.

To večno veselje je bilo tudi tebi obljubljeno. Bog Ti je po svoji Cerkvi takorekoč klical: Vse to Ti bom dal, če mi zvesto služiš v tej kratki dobi svojega življenja, se greha varuješ in grešno poželenje zatiraš. A kaj si storil? Napadla te je izkušnja. Sedaj je bil čas, jo odločno zavriniti. In kaj si počel? Morda si nekaj časa omahoval, potem pa Te je hudoba premagala. Nesrečnež! Ali veš, kaj se to pravi grešiti? Grešiti se pravi v svojem srcu zaklicati Bogu: Ne maram za Te in za tvoja nebesa in za srečno večnost! Ljubši mi je en sam trenotek naslade na tem svetu, kakor vsa nebeška večnost. — Kristjan! O, ko bi se Tebi oči odprle in bi izpregledal, kakor boš gledal po smrti, in bi spoznal, kaj si storil in kaj si izgubil, o, kako bi se zgražal v svojem srcu, kako žalostil, kako kesal svoje nespameti, svoje hudobije, svoje grehote! — Glej, sedaj je prijeten čas, sedaj so dnevi zveličanja! Oj, obžaluj iz dna srca svoje grehe, da se Ti zopet obudi želja in pot proti nebesom! —

d) Naposled, preljubi kristjan, stopi v duhu še na goro Kalvarijo. Premišljuj Zveličarja, ki tam na križu visi. — Glej, na vsem njegovem životu ni niti ene pičice zdravja. Glavo so mu bodeči trni prebodli,

roke in noge so mu žebli pretrgali, ves život mu je le ena sama rana, ki jo je bičanje povzročilo, duša Njegova pa je utopljena v morje stisk in muk in bolečin. Pa naj bi bil ta, ki je na križu, največji Tvoj sovražnik, moral bi ž njim sočutje imeti, moral bi jokati, grenko plakati nad njegovimi bolečinami. Sedaj pa poglej, to je Tvoj najboljši prijatelj, Tvoj oče, Tvoj brat, Tvoj Zveličar, Tvoj Rešenik, ki tako nepopisno, neizmerno trpi! Zakaj? — Zaradi Tebe in zaradi Tvojih grehov! — O, kristjan, dvigni svoje oko, poglej moža bolečin, glej, kako Te milo gleda s svojimi objokanimi, s krvjo podplutimi očmi, tako milo in vendar tako ljubeznivo in kako Ti lepo govori: Moj sin, moja hči, zakaj sta mi to storila? Ljubil sem Vaju, z večno ljubeznijo sem Vaju ljubil, vse sem storil za Vaju, vse pretrpel, vidva pa mi tako bridko povračata mojo ljubezen z novimi mukami, z novo, črno nehvaležnostjo! —

Preljubi prijatelj! Premišljuj nekoliko ta žalostni prizor na Kalvariji, potem pa se zgrudi in poklekni pod križ svojega Zveličarja in zaklič v svojem skesanem srcu kakor izgubljeni sin: Oče, grešil sem zoper nebo in zoper Tebe! — In takoj bo občutila Tvoja duša bridko kesanje nad vsemi grehi Tvojega življenja. Poln pravega, nadnaravnega kesanja se boš vzdignil ter razkril svoje skesano srce božjemu namestniku v spovednici in zadobil boš mir, po katerem hrepeniš, morda že dolgo časa: mir, katerega svet ne more dati.

Preljubi verniki! Pogled v naše srce sem Vam hotel pokazati in naslikati. O, naj bi Vam ta pogled utrl pot do Boga po zakramentu svete pokore! Kadar bo človeštvo zopet začelo resnobno Boga iskati, iskati po nauku svete Cerkve, ga bode našlo in potem se vrne mir Kristusov v kraljestvo Kristusovo. Potem bo izgubljeni sin zopet našel svojega očeta, svojega stvarnika, svojega odrešenika, svojega posvečevalca. In to bo naša sreča, naša največja zadovoljnost, zakaj nemirno je naše srce, dokler v Bogu ne počiva.

* * *

Predno končam, naj Vam še nekaj besedi dostavim. Odkar sem med Vami, sem Vas večkrat vabil, da se odzovete za kako miloščino. In radi ste me ubogali. Meni samemu je bilo to že težko in mislil sem si, naposled bodo verniki vsled večkratnih povabil na darovanje nevoljni postali. Zato bi Vam rad nekoliko pojasnil, zakaj se večkrat obračam do Vas za miloščino. Predragi! Pomislite najprej, da živimo po vojski, ki je našemu denarju prejšnjo veljavo skoro popolnoma izpodbila. Od vseh strani prihajajo prošnje za pomoč v hudih časih. Ali naj vse zavrnem? Ni mogoče. Še v navadnih časih smo dajali miloščino, sedaj pa je potreba toliko večja in brez srca bi bili, ako bi se vsem povabilom na pomoč odtegovali. Pa tudi v

domači škofiji imamo po vojski izredne potrebe. Naj Vam v spomin pokličem samo naše deško semenišče, kateremu je vojska skoro vse premoženje pobrala. Kako naj vzdržujemo mladeniče, ki kažejo poklic za duhovski stan? Če zavod nima denarja, kje drugod bomo trkali, če ne pri naših domačih vernikih, ki bodo pozneje od teh mladeničev, kakor trdno upamo, imeli duhovno korist. Pomislite! Škofija je velika, druga v vsej naši državi in potrebuje obilo duhovnikov. Zadnji čas pa se je še povečala za blizu stotisoč vernikov. Zato pa je škofova prva skrb, da kolikor mogoče poskrbi za dobro vzgojo tistih, ki so namenjeni za duhovski stan. Toda ne samo moja dolžnost je, tudi verniki so dolžni po svojih močeh prispevati za duhovski naraščaj. Tako se godi po vseh škofijah. Prosim Vas torej, ljubi verniki, ne odrecite mi tudi v bodoče svoje

pomoči. Za prihodnje leto namerjam sprejeti vsaj osemdeset dečkov v malo semenišče, letos jih imamo žalibog samo petdeset. Potreba bo torej velika. Jaz zaupam prej ko slej na božjo pomoč in na Vaše dobro srce, ki škofa ne bo zapustilo, ampak mu bo stalo krepko ob strani, da bo mogel vršiti svojo višjepastirsko dolžnost. Ko se Vam torej zahvaljujem za Vašo dosedanjo radodarnost, se priporočam tudi za bodoče Vaši blagonaklonjenosti. Prispevajmo za dobro stvar vsak po svojih močeh, Gospod Bog pa bo dal svoj blagoslov. V tem smislu Vam podeljujem vsem in vsakemu posebej nadpastirski blagoslov, ki naj nam bo poroštvo božje pomoči v dušnih in telesnih zadevah. Blagoslov Boga Vsemogočnega, Očeta, Sina in Duha svetega pridi nad Vas in ostani vedno z Vami! Amen.

Maribor dne 27. januarja 1924.

† Andrej I. r.
škof lavantinski.

Opomin. Ta pastirski list naj se prebere vernikom z lece v dveh oddelkih na prvo in drugo nedeljo v postu. Postna postava pa na nedeljo Quinquagesima. — Meminerint ceterum sacerdotes, multo difficilius esse experientia docente recitare verba alieni auctoris, quam pronuntiare propriam compositionem. Propterea suadendum, ut reverendi Domini prius attente perlegant quae ex ambone tractaturi sunt.

13.

Postna postava za leto 1924.

V zmislu občnih postnih zapovedi¹ in na podlagi pooblastila, podeljenega od svete stolice z odlokom svete konciljske kongregacije z dne 4. januarja 1922, se določi za leto 1924 naslednja postna postava:

I. Dnevi, ob katerih je zapovedano, v jedi si pritrpati in obenem zdržati se mesnih jedi (tudi mesne juhe), torej popolni ali ostri postni dnevi so ti le:

1. pepelnica;
2. petki štiridesetdanskega posta in velika sobota dopoldne (od poldneva naprej neha za ta dan abstinenca in jejunij);
3. petki kvatrnih tednov;
4. bilje ali dnevi pred Duhovim (Binkoštni), pred praznikoma vnebovzjetja device Marije in Vseh svetnikov ter pred Božičem.

II. Dnevi, ob katerih je sicer dovoljeno meso uživati, toda le enkrat na dan se nasititi, zjutraj in na večer pa le kaj malega zaužiti, so naslednji:

1. vsi dnevi štiridesetdanskega posta (tudi veliki četrtek) razen nedelj (med temi so, kakor že zgoraj I.

1., 2 in 3. omenjeno, pepelnica, petki in velika sobota dopoldne popolni ali ostri postni dnevi);

2. srede in sobote štirih kvatrnih tednov.

III. Dnevi, ob katerih je prepovedano le zauživanje mesa in mesne juhe, pa je dovoljeno, večkrat na dan se nasititi, so vsi ostali petki celega leta.

IV. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih preneha vsak post, bodisi da bi bilo treba zdržati se mesnih jedi ali si pritrpati ali obojno; izvzet pa je praznik štiridesetdanskega posta, ob katerem preneha le dolžnost zdržati se mesnih jedi, treba pa je si pritrpati pri jedi. To velja tudi za odpravljene praznike, ako se obhajajo z redno službo božjo in ob obilni udeležbi vernikov. Post ob biljah pred prazniki se ne preloži na prejšnji dan, ampak izostane, ako pride bilja na nedeljo ali praznik.

V. Kar se tiče olajšave zapovedi, zdržati se mesnih jedi, velja nastopna določba, in sicer:

1. Le za posamezne kraje: Kjer se ob petkih ali drugih takih dnevih, ob katerih je prepovedano jesti meso, vrši sejem in se shaja mnogo ljudstva, tam je dovoljeno, ta sejmski dan uživati meso. Ta dovolitev velja pa le za kraj, v katerem je sejem, torej ne za

¹ Cerkevni zaukaznik za Lavantinsko škofijo, 1917. Št. XIV. odst. 112. točka IV. str. 175 in 178—180.

druge kraje (trge, vasi), ki morda spadajo še k tisti župniji.

2. Za poedine osebe se dovoljuje naslednje:

a) Vse dni med letom, izvzemši pepelnico, veliki petek in bilji pred Binkošti in pred Božičem, smejo uživati mesne jedi delavci v rudokopih in v tovarnah ali fabrikah; potniki, ki obedujejo v gostilnah in krčmah; tudi drugi, ki n. pr. v mestih, trgih in podrugod hodijo v gostilne na hrano.

b) Vse dni razen velikega petka smejo zauživati mesne jedi vojaki, orožniki in finančni stražniki; kaznjenci v javnih ječah, kuharji in peki v teh jetnišnicah, kakor tudi aktivni uradniki in pazniki teh zavodov; dalje kondukterji ali sprevodniki na železnicah; tisti, ki potujejo z železnico in morajo obedovati po gostilnah železniških postaj; bolniki v toplicah, na slatinah ali v drugih zdravilstvenih zavodih, s svojimi domačimi in strežniki vred. Ta olajšava pa ne velja za nje, ki le za kratek čas ali zaradi razveseljevanja obiskujejo zdravilišča ali toplice.

c) Vse dni med letom brez izjeme smejo mesne jedi uživati taki reveži, ki si vsled velikega siromaštva ne morejo izbirati živil in so prisiljeni jesti, karkoli se jim podari; ako pa dobijo za miloščino postne jedi, ne smejo uživati mesa; nadalje osebe, katere in dokler morajo (n. pr. hlapci ali dekle) prebivati pri takih ljudeh, ki jim ne dajo postnih jedi; skrbijo pa naj, da se vsaj veliki petek zdržijo uživanja mesa.

VI. Ob vseh postnih dnevih, bodisi meso jesti prepovedano ali ne, je dovoljeno uživanje mlečnih in jajčnih jedi ter raba mesne zabele (začimbe) ne le pri obedu, temveč tudi pri malem zaužitku.

VII. Ni prepovedano, uživati pri isti pojedini ribe in meso; tudi se more obed zamenjati z večernim okrepcilom (t. j. dovoljeno je, da opoldne samo kaj malega zaužijemo, pa se zvečer nasitimo ali imamo glavno kosilo).

VIII. Slednjič je treba opomniti še to le:

a) Vsem, ki uživajo mesne jedi ob sobotah štiridesetdanskega posta, ob sredah in sobotah kvatrnih tednov in kadarkoli pride kateri odpravljenih prazni-

kov, ki pa se še slovesno obhaja, na postni dan, kakor tudi vsem, ki se poslužujejo olajšav navedenih v točki V., se priporoča, naj tisti dan pobožno in v duhu pokore molijo trikrat „Oče naš“ in trikrat „Češčena Marija“ in na koncu „apostolsko vero“ v čast bridkemu trpljenju našega Gospoda Jezusa Kristusa. Kjer je več ljudi pri mizi, se naj ta molitev opravlja na glas in skupaj.

Posebej se še v Gospodu opominjajo vsi verniki, da si naj prizadevljejo po svojih močeh, to od svetega očeta dovoljeno olajšavo postne zapovedi nadomeščati z drugimi pobožnimi deli, zlasti s tem, da obilneje opravljajo dobra dela krščanskega usmiljenja ter podpirajo ubožce in siromake.

b) Župniki imajo po kanonu 1245 § 1. oblast, da v posebnih slučajih iz pravičnega vzroka posameznim župljanom in posameznim družinam tudi takrat, če se nahajajo izven župnije, in v svoji župniji tudi tujcem izpregledajo postno zapoved, bodi pritrpati si pri jedi, bodi vzdržati se mesnih jedi, kakor tudi oboje. Bolnikom za nekoliko čas olajšati post, so pooblašteni tudi izpovedniki. Pritrpati si pri jedi pa niso dolžni bolniki in tisti, ki morajo opravljati prav težka dela.

Končno se odloči za lavantinsko škofijo vsled pooblaščenja izdanega od svetega očeta papeža Benedikta XV. z ukrepom svete konciljske kongregacije z dne 9. novembra 1920, da se čas za opravljanje svete izpovedi in za prejem svetega velikonočnega obhajila začne s 1. postno nedeljo in se konča s 1. nedeljo po Binkošti ali s praznikom presvete Trojice. Verniki se opomnijo na starodavno cerkveno določbo in hvalevredno navado, da sveto velikonočno obhajilo, ako mogoče, prejmejo v domači župnijski cerkvi. Vrhutega se še pripomni, da so od 1. adventne nedelje do Božiča in od pepelnice srede do Velike noči prepovedane šumne ženitne svečanosti, javne gostije in veselice.

Milost Svetega Duha bodi z vami, da bote mogli v duhu ljubezni, pokorščine in zatajevanja samega sebe vestno izpolnjevati postno postavo. Ki pa bodo izpolnjevali to pravilo, mir črez nje in usmiljenje! (Gal. 6, 16).

V Mariboru, na god izpreobrnjenja sv. apostola Pavla, dne 25. januarja 1924.

† Andrej I. r.
škof.

Opomba. Postna postava naj se vernikom oznani v nedeljo Quinquagesima. Med letom pa se še vsak post posebej oznani prejšnjo nedeljo.

14.

XIII. Anniversarium Consecrationis Celsiss. ac Reverendiss. Antistitis nostri Andreae.

(Dostavek k direktoriju 1924).

In Festo S. Ioseph (f. 1. cl.) est XIII. Anniversarium Consecrationis Celsiss. ac Reverendiss. Episcopi

nostri **Andreae**. Quapropter die sequenti (i. e. 20. Mart.) singuli sacerdotes in hac dioecesi celebrantes addant

in Missa Collectam e Miss. vot. *In Annivers. Electionis et Consecrationis Episcopi* et devote orent pro Eo. — In Eccl. cathedr. dicitur etiam *Miss. vot. so-*

lemn. de Annivers. Consecr. Ep. (c. a. Gl. Or. una Cr. Praef. cois., ult. Ev. S. Ioannis).

15.

Mariborska in ljubljanska oblast.

Pokrajinska uprava za Slovenijo v Ljubljani je z dopisom od dne 16. januarja 1924, št. 873 opozorila, da sta dne 1. januarja 1924 pričela poslovati veliki župan mariborske oblasti v Mariboru in veliki župan ljubljanske oblasti v Ljubljani. Njiju področje se razteza začasno le na grane resora ministrstva za notranje zadeve, ki jih je opravljala dosedaj pokrajinska uprava za Slovenijo.

Vsled te razdelitve je treba doslej naslavlјati vse dopise, ki se tičejo resora ministrstva notranjih zadev, po teritorialni pristojnosti ali na velikega župana ljubljanske oblasti v Ljubljani ali na velikega župana mariborske oblasti v Mariboru, nikakor pa ne več na pokrajinsko upravo za Slovenijo, oddele za notranje zadeve.

Vse ostale agende upravlja še nadalje pokrajinska uprava za Slovenijo in sicer v oddelkih za prosveto in vere, za kmetijstvo, za socialno politiko direkcija šum in pokrajinska komisija za agrarske operacije.

Teritorialna razdelitev mariborske in ljubljanske

oblasti je razvidna iz „Uredbe o razdelitvi države v oblasti“ (Uradni list št. 49/134, člen I., točka 1. in 2.).

1. Ljubljanska oblast, s sedežem v Ljubljani.

To oblast sestavljajo: mesto Ljubljana; politični okraji: Črnomelj, Kamnik, razen občin Motnika, Trojan in Špitaliča, Kočevje, Kranj s koroško občino Jezerskim, Krško, Litija, Ljubljana okolica, Logatec, Novo mesto, Radovljica, sodna okraja Brežice in Sevnica, občini Veliki Kamen in Mrčna sela sodnega okraja kozjanskega, sodni okraj Laško razen občine Sv. Ruperta, in Kastav.

2. Mariborska oblast s sedežem v Mariboru.

To oblast sestavljajo: mesta Celje, Maribor in Ptuj; politični okraji: Ljutomer, Maribor, Prevalje, Ptuj, Slovenjgradec, sodni okraj Kozje razen občin Velikega Kamena in Mrčnih sel; sodni okraji: Celje, Vransko, Gornji grad, Šmarje in iz sodnega okraja laškega občina Sv. Rupert; iz političnega okraja kamniškega občine Motnik, Trojane in Špitalič; Prekmurje in Medjimurje.

16.

Cena „Oglasnika“.

„Oglasnik“ lavantinske škofije za leto 1924 stane 60 dinarjev.

Kn. šk. lavantinski ordinariat v Mariboru,

dne 1. februarja 1924.